

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
NACIONALINIO SAUGUMO IR KRIZIŲ VALDYMO SKYRIUS

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KREIPIMOSI Į
LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINĮ TEISMĄ“ PROJEKTO (TAP-17-862; TAIS NR.
17-7087(2))

Nr. NV-1693

Vilnius

Projekto rengėja:

Teisingumo ministerija

Projekto tikslas:

Prašyti konstitucinį teismą ištirti ar Karo prievolės įstatymas ir Valstybės tarnybos įstatymas neprieštarauja konstituciniam teisinės valstybės principui.

Projekto esmė:

Prašyti Konstitucini Teismą ištirti, ar Karo prievolės Įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos, nustatančios, kad keliems pretendentams, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, valstybės tarnybos Įstatymo 11 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies nuostatos, nustatančios, kad keliems pretendentams, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigusiam bazinius karinius mokymus ar atlikusiam alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, atitinka konstitucinį teisinės valstybės principą.

Esama situacija:

Šiuo metu keliems pretendentams, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus *surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą* arba baigusiems bazinius karinius mokymus ar atlikusiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.

Atitiktis Vyriausybės programai:

Teikiamas projektas tiesiogiai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

Derinimas:

Teikiamas projektas suderintas su Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentu, Vidaus reikalų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lygių galimybių kontrolierių tarnyba, Valstybės tarnybos departamentu.

Krašto apsaugos ministerijos abejoja ar tikslinga kreiptis į Konstitucinį teismą, kadangi

valstybės gynyba – konstitucinė pareiga. Teisingumo ministerija į pastabą neatsižvelgia, kadangi jos nuomone įstatymų leidėjas siekdamas tikslo negali sudaryti prielaidų, kurios diskriminuotu tam tikrą asmenų grupę (pvz. neįgalieji).

Dalykinio vertinimo išvada:

Nutarimo projektą siūlome svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Nacionalinio saugumo ir krizių valdymo skyriaus patarėjas

Darius Vėbra

Darius Vėbra, tel. 8 706 63 723, el. p. darius.vebra@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-06-19 Nr. **(1.5.)LT-524**

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KREIPIMOSI Į LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINĮ TEISMĄ“ PROJEKTO TEIKIMO

Teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą“ projektas (toliau – Projektas).

Projektas parengtas atsižvelgiant į kilusias abejones dėl Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo (toliau – KPI) 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – VTĮ) 11 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijos 5 straipsnio 2 daliai, 29 straipsniui, 33 straipsnio 1 daliai ir konstituciniam teisinės valstybės principui.

Nutarimo projektu siekiama sudaryti prielaidas kreiptis į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą su prašymu ištirti KPI 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir VTĮ 11 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies nuostatų atitiktį Lietuvos Respublikos Konstitucijai.

Priėmus Nutarimo projektą, bus parengtas Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatyme nustatytus reikalavimus atitinkantis prašymas ištirti KPI 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatas, nustatančias, kad keliems pretendentams, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, ir VTĮ 11 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies nuostatas, nustatančias, kad keliems pretendentams, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigusiems bazinius karinius mokymus ar atlikusiems alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikis neatliekamas.

Projektu nėra perkeliami ir (ar) įgyvendinami Europos Sąjungos teisės aktai. Projektas nėra notifikuotinas Europos Komisijai pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gegužės 20 d. nutarimo Nr. 617 „Dėl Keitimosi informacija apie standartus, techninius reglamentus ir atitikties

įvertinimo procedūras taisyklių patvirtinimo“ reikalavimus, kadangi nepatenka į minėtų taisyklių reguliavimo sritį.

Projektas neprieštarauja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82.

Projekte naujos sąvokos neįvedamos, todėl jis nevertintinas Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo nustatyta tvarka.

Projektas buvo paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinėje sistemoje ir Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2017 m. birželio 2 d. raštu Nr. (1.6.)2T-460 pateiktas derinti Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijai, Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijai, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai ir Valstybės tarnybos departamentui. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba ir Valstybės tarnybos departamentas pateikė išvadas, jog pastabų bei pasiūlymų neturi. Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos išvadoje pateikta pastaba įvertinta Projekto derinimo pažymoje.

Projektą parengė Teisingumo ministerijos Teisės sistemos departamento (direktorė Jurga Greičienė, tel. 8 5 2662998, el. p. jurga.greiciene@tm.lt) Teisės aktų projektų ekspertizės skyriaus (vedėja Ala Morkūnienė, tel. 8 5 2662935, el. p. ala.morkunienė@tm.lt) valstybės tarnautojai.

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą“ projektas, 4 lapai.
2. Projekto derinimo pažyma, 2 lapai.

Teisingumo ministrė

Milda Vainiutė

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

N U T A R I M A S

DĖL KREIPIMOSI Į LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINĮ TEISMĄ

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucijos 105 straipsnio pirmąja dalimi, 106 straipsnio pirmąja dalimi ir Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo įstatymo 65 straipsnio 1 punktu, Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutaria:

Prašyti Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą (toliau – Konstitucinis Teismas) ištirti, ar Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo (toliau – Karo prievolės įstatymas) 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos, nustatančios, kad keliems pretendents, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, ir Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo (toliau – Valstybės tarnybos įstatymas) 11 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies nuostatos, nustatančios, kad keliems pretendents, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigusiam bazinius karinius mokymus ar atlikusiam alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, atitinka Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 5 straipsnio 2 dalį, 29 straipsnį, 33 straipsnio 1 dalį ir konstitucinį teisinės valstybės principą, atsižvelgiant į šiuos teisinius argumentus:

1. Pagal Konstitucijos 29 straipsnio 1 dalį įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams visi asmenys lygūs, o pagal šio straipsnio 2 dalį žmogaus teisių negalima varžyti ir teikti jam privilegijų dėl jo lyties, rasės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų ar pažiūrų pagrindu.

Konstitucinis Teismas 2010 m. gegužės 28 d. nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 15 straipsnio (2007 m. sausio 16 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pastebėjo, kad aiškindamas Konstitucijos 29 straipsnio nuostatas Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs:

– Konstitucijos 29 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtinta formali visų asmenų lygybė, šio straipsnio 2 dalyje įtvirtintas asmenų nediskriminavimo ir privilegijų neteikimo principas;

– konstitucinis asmenų lygybės įstatymui principas reikalauja, kad teisėje pagrindinės teisės ir pareigos būtų įtvirtintos visiems vienodai;

– konstitucinio asmenų lygybės principo turi būti laikomasi ir leidžiant įstatymus, ir juos taikant; šis principas nepaneigia to, kad įstatymu gali būti nustatytas nevienodas teisinis reguliavimas tam tikrų asmenų kategorijų, esančių skirtingose padėtyse, atžvilgiu;

– konstitucinis visų asmenų lygybės įstatymui principas būtų pažeistas, jeigu tam tikra grupė asmenų, kuriems yra skiriama teisės norma, palyginti su kitais tos pačios normos adresatais, būtų kitaip traktuojama, nors tarp tų grupių nėra tokio pobūdžio ir tokio dydžio skirtumų, kad toks nevienodas traktavimas būtų objektyviai pateisinamas;

– vertinant, ar pagrįstai yra nustatytas skirtingas reguliavimas, būtina atsižvelgti į konkrečias teises aplinkybes; pirmiausia turi būti įvertinti asmenų ir objektų, kuriems taikomas skirtingas teisinis reguliavimas, teisinės padėties skirtumai.

– Konstitucijoje, *inter alia* jos 29 straipsnyje, įtvirtintas asmenų lygiateisiškumo principas neatsiejamas nuo konstitucinio teisinės valstybės principo, kuris yra universalus principas ir kuriuo grindžiama visa Lietuvos teisės sistema bei pati Konstitucija.

Konstitucijos 33 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad Lietuvos Respublikos piliečiai turi teisę lygiomis sąlygomis stoti į valstybės tarnybą.

Kaip 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime „Dėl kai kurių teisės aktų, kuriais reguliuojami valstybės tarnybos ir su ja susiję santykiai, atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams“ konstatavo Konstitucinis Teismas, piliečio konstitucinė teisė lygiomis sąlygomis stoti į Lietuvos Respublikos valstybinę tarnybą, kaip kiekvieno asmens konstitucinės teisės laisvai pasirinkti darbą atmaina, ypač atsižvelgiant į Konstitucijos 33 straipsnio 1 dalies nuostatą „lygiomis sąlygomis“, yra sietina su konstituciniu asmenų lygiateisiškumo (asmenų lygybės įstatymui, teismui ir kitoms valstybės institucijoms ar pareigūnams) principu. Piliečiai, siekiantys būti priimti į valstybės tarnybą, negali būti diskriminuojami arba jiems negali būti teikiama privilegijų nei Konstitucijos 29 straipsnio 2 dalyje *expressis verbis* nurodytais, nei kitais konstituciškai nepateisinamais pagrindais.

Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime „Dėl kai kurių teisės aktų, kuriais reguliuojami valstybės tarnybos ir su ja susiję santykiai, atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai ir įstatymams“, 2007 m. kovo 20 d. nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos darbo kodekso 187 straipsnio 1 dalies, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. liepos 18 d. nutarimo Nr. 937 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ 1, 2 punktų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 24 d. nutarimo Nr. 316 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ 1, 2 punktų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 4 d. nutarimo Nr. 361 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ 1, 2 punktų (2005 m. balandžio 4 d., 2006 m. kovo 27 d. redakcijos), Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 298 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ 1 punkto (2006 m. kovo 27 d. redakcija) atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ yra pažymėjęs, kad įstatymų leidėjas turi plačią diskreciją pasirinkti ir įstatymuose įtvirtinti tam tikrą valstybės tarnybos organizavimo modelį. Įstatymais, kitais teisės aktais turi būti nustatytas toks valstybės tarnautojų teisinis statusas, kuris atitiktų konstitucinę valstybės tarnybos, kaip ypatingos – iš valstybės (savivaldybių) biudžeto atlyginamos – profesinės veiklos priimančios sprendimus viešojo administravimo ir (arba) viešųjų paslaugų teikimo srityje (arba dalyvaujant tuos sprendimus rengiant, vykdam, koordinuojant ir (arba) kontroliuojant jų vykdymą ir kt.) sistemos, sampratą, suponuojančią *inter alia* valstybės tarnybos, kaip sistemos, vidinį mobilumą, joje dirbančių asmenų žinių, įgūdžių ir patirties perimamumą, taip pat veiklos vykdam valstybės funkcijas ir garantuojant viešąjį interesą tęstinumą. Kartu buvo pažymėta, kad įgyvendindamas jam suteiktą diskreciją pasirinkti ir įstatymuose įtvirtinti tam tikrą valstybės tarnybos organizavimo modelį įstatymų leidėjas yra saistomas Konstitucijos, *inter alia* konstitucinės valstybės tarnybos sampratos, konstitucinių teisinės valstybės ir asmenų lygiateisiškumo principų.

Konstitucijos 29 straipsnio ir 33 straipsnio 1 dalies nuostatų kontekste Karo prievolės įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos, nustatančios, kad keliems pretendams, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, ir Valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje ir 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos nuostatos, numatančios, jog pirmenybė būti priimtais į atitinkamas pareigas valstybės tarnyboje turi teisę asmenys, atlikę nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigę bazinius karinius mokymus ar atlikę alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, gali būti vertinamos kaip pažeidžiančios konstitucinį visų asmenų lygybės principą ir nuo konstitucinio visų asmenų lygybės principo neatsiejamą konstitucinį teisinės valstybės principą.

Minėtos Karo prievolės įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto ir Valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies nuostatos nustato tokį teisinį reguliavimą, pagal kurį neįgalieji, siekiantys būti priimti į pareigas valstybės tarnyboje ar užimti įstaigos vadovo pareigas, atsiduria nevienodoje padėtyje lyginant su asmenimis, kurie potencialiai gali atlikti ir (ar) yra atlikę nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, gali baigti ir (ar) baigę bazinius karinius mokymus ar atlikti ir (ar) yra atlikę alternatyviąją tarnybą, neįvertinant to, kad neįgalieji vien dėl objektyviai pateisinamos aplinkybės – jų fizinės būklės – apskritai nėra šaukiami į privalomąją pradinę karo tarnybą ir negali atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos, baigti bazinių karinių mokymų ar atlikti alternatyviosios tarnybos. Tokiu reguliavimu neįgalieji netenka galimybės vienodomis sąlygomis stoti į valstybės tarnybą vien dėl to, kad jie, dėl nuo jų nepriklausančių aplinkybių (jų fizinės būklės), ir nepaisant jų norų bei valios, negali įvykdyti įstatyme numatytos sąlygos, t. y. atlikti nuolatinės privalomosios pradinės karo tarnybos, baigti bazinių karinių mokymų ar alternatyviosios karo tarnybos. Analogiški argumentai išsakytini ir asmenų, kurių sveikatos būklė neleidžia jiems atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos ir baigti bazinių karinių mokymų, atžvilgiu.

Įvertinant tai, kad konstituciškai reikšmingo tikslo, taip pat ir tikslo skatinti atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą ar baigti bazinius karinius mokymus ar atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, įstatymų leidėjas negali siekti tokiomis priemonėmis, kurios sudaro prielaidas diskriminuoti tam tikrą asmenų grupę, Valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje ir 13 straipsnio 2 dalyje, kaip ir Karo prievolės įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 3 punkte nustatytas teisinis reguliavimas, gali būti vertinamas kaip diskriminacinis ir nederantis su Konstitucijos 29 straipsniu, taip pat su 33 straipsnio 1 dalies nuostata ir konstituciniu teisinės valstybės principu.

2. Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad vienas iš konstitucinio teisinės valstybės principo elementų yra konstitucinis proporcingumo principas, kuris reiškia, kad įstatyme numatytos priemonės turi atitikti teisėtus ir visuomenei svarbius tikslus, kad šios priemonės turi būti būtinos minėtiems tikslams pasiekti ir kad jos neturi varžyti asmens teisių ir laisvių akivaizdžiai labiau negu reikia šiems tikslams pasiekti (*inter alia* Konstitucinio Teismo 2013 m. vasario 15 d. nutarimas „Dėl Lietuvos Respublikos 2009 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo, Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2009 metų rodiklių patvirtinimo, Lietuvos Respublikos 2009 metų privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo įstatymų, su jais susijusių kai kurių įstatymų ir kitų teisės aktų atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“).

Šiame kontekste Karo prievolės įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos, nustatančios, kad keliems pretendentams, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, ir Valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje ir 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos nuostatos, numatančios, jog pirmenybė būti priimtais į atitinkamas pareigas valstybės tarnyboje turi teisę asmenys, atlikę nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigę bazinius karinius mokymus ar atlikę alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, gali būti vertinamos kaip neatitinkančios iš konstitucinio teisinės valstybės principo išplaukiančio proporcingumo imperatyvo.

Nurodytos įstatymų nuostatos yra taikomos priimant į bet kokias pareigas valstybės tarnyboje ar siekiant užimti bet kokios įstaigos vadovo pareigas, neatsižvelgiant į aplinkybę, jog valstybės tarnybos sfera yra labai plati, o pareigos valstybės tarnyboje gali būti nesusijusios su atitinkamais įgūdžiais, kuriuos asmuo įgyja tik privalomosios pradinės karo tarnybos, bazinių karinių mokymų ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos metu, ar reikalavimu būti tokios sveikatos būklės, kuri leistų atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą, baigti bazinius karinius mokymus ar atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą.

Minėtose įstatymų nuostatose įtvirtintas teisinis reguliavimas taip pat neįvertina to, kad faktas, jog asmenys negali atlikti ar nėra atlikę privalomosios pradinės karo tarnybos, baigę bazinių karinių mokymų ar atlikę alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, savaime nereiškia, kad jie neturi (negali įgyti) būtinų įgūdžių ar negali atlikti darbo, kurį privalo atlikti eidami atitinkamas pareigas valstybės tarnyboje ar vadovaudami įstaigai, o Valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies, kaip ir Karo prievolės įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos, ir reglamentuoja būtent tą atvejį, kai pagal konkurso rezultatus būtų pripažįstama, kad neįgalusis ar asmuo, kurio sveikatos būklė neleidžia atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos, baigti bazinių karinių mokymų ar atlikti alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos, būtų lygiai taip pat tinkamas eiti atitinkamas valstybės tarnautojo pareigas, kaip ir privalomąją pradinę karo tarnybą atlikęs, bazinius karinius mokymus baigęs ar alternatyviąją tarnybą atlikęs asmuo.

3. Konstitucinis Teismas 2009 m. rugsėjo 24 d. nutarime „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2008 m. kovo 13 d. rezoliucijos „Dėl Lietuvos kariuomenės organizavimo principų“ penktosios, šeštosios, aštuntosios pastraipų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. birželio 18 d. nutarimu Nr. 620 „Dėl naujos redakcijos Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo koncepcijos patvirtinimo“ patvirtintos naujos redakcijos Lietuvos Respublikos karo prievolės įstatymo koncepcijos 18 punkto nuostatų, Lietuvos Respublikos principinės kariuomenės struktūros 2008 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2013 metais nustatymo ir civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkto, Lietuvos Respublikos principinės kariuomenės struktūros 2009 metais, planuojamos principinės kariuomenės struktūros 2014 metais nustatymo ir civilinę krašto apsaugos tarnybą atliekančių statutinių valstybės tarnautojų ribinio skaičiaus patvirtinimo įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 2 punkto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai“ pastebėjo, kad aiškindamas Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalį, Konstitucinis Teismas yra ne kartą pažymėjęs, kad Lietuvos Respublikos Seimas (toliau – Seimas), kaip įstatymų ir kitų teisės aktų leidejas, yra savarankiškas tiek, kiek jo galių ir plačios diskrecijos neriboja Konstitucija, *inter alia* konstituciniai teisinės valstybės, valdžių padalijimo, atsakingo valdymo, teisėtų lūkesčių apsaugos, teisinio aiškumo ir kiti principai. Įstatymų leidejas, vykdydamas įstatymų leidybos funkciją, yra saistomas Konstitucijos. Jei įstatymų leidėjo nustatytas teisinis reguliavimas nebūtų grindžiamas Konstitucijos nuostatomis ir principais, tokiu teisiniu reguliavimu būtų pažeidžiama ir Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalies nuostata bei konstitucinis teisinės valstybės principas.

Įvertinus šio nutarimo 1 ir 2 punktuose išdėstytus argumentus, susijusius su Konstitucijos 29 straipsnio, 33 straipsnio 1 dalies ir konstitucinio teisinės valstybės principo galimais pažeidimais, Karo prievolės įstatymo 41 straipsnio 1 dalies 3 punkto nuostatos, nustatančios, kad keliems pretendentams, dalyvaujantiems konkurse į valstybės tarnautojo pareigas, pagal nustatytus atrankos kriterijus surinkus vienodus rezultatus, teikiama pirmenybė atlikusiems nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą, ir Valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje ir 13 straipsnio 2 dalyje įtvirtintos nuostatos, numatančios, jog pirmenybė būti priimtais į atitinkamas pareigas valstybės tarnyboje turi teisę asmenys, atlikę nuolatinę privalomąją pradinę karo tarnybą arba baigę bazinius karinius mokymus ar atlikę alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, gali būti vertinamos kaip neatitinkančios Konstitucijos 5 straipsnio 2 dalies nuostatų, iš kurių išplaukia tai, kad Seimas, kaip įstatymų ir kitų teisės aktų leidejas, yra savarankiškas tiek, kiek jo galių ir plačios diskrecijos neriboja Konstitucija.

Ministras Pirmininkas

Teisingumo ministras

Kremliaus sistemos departamentų

direktorius

[Signature]
2017-06-19

Teisingumo ministrė

[Signature]
Vilija Vainiūtė
2017-06-19

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KREIPIMOSI Į
LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINĮ TEISMĄ“ PROJEKTO (TOLIAU –
PROJEKTAS) (TAP-17-862; TAIS NR. 17-7087(2))**

2017-06-26 Nr. NV-1689

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams ir teisės technikos reikalavimams, informuojame, kad esminių pastabų ir pasiūlymų neturime.

Teisės departamento direktorius

Rimvydas Pilibaitis

DERINIMO PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL KREIPIMOSI Į LIETUVOS RESPUBLIKOS KONSTITUCINĮ
TEISMĄ“ PROJEKTO

Institucijos pavadinimas (rašto data ir Nr.)	Pastabos ir pasiūlymai	Žyma apie pastabas ir pasiūlymus
Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministerijos 2017-06-16 raštas Nr. 12-01-1081	<p>Krašto apsaugos ministerija pažymi, kad Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalies ir 13 straipsnio 2 dalies nuostata buvo įtvirtinta kaip skatinimo priemonė: nustatant pirmenybę privalomąją pradinę karo tarnybą savanoriškai baigusiems asmenims, siekiama pritraukti piliečius savanoriškai atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą tam, kad būtų pasirengta vykdyti Konstitucinę pareigą – valstybės gynybą, t. y. siekiama apsaugoti nacionalinio saugumo interesus, taip pat atsižvelgiant į tai, kad Konstitucinio Teismo 1995 m. sausio 24 d. išvadoje nurodyta, kad diskriminacija ar privilegijomis nelaikytinas toks diferencijuotas teisinis reguliavimas, kai <i>jis taikomas tam tikroms vienodais požymiais pasižyminčioms asmenų grupėms, jeigu taip siekiama pozityvių, visuomeniškai reikšmingų tikslų</i>, t. y., kad taip vadinamoji „pozityvi diskriminacija“ negali būti traktuojama kaip privilegijų teikimas.</p> <p>Atsižvelgdami į tai, abejojame kreipimosi į Lietuvos Respublikos Konstitucinį Teismą tikslingumu.</p>	<p>Neatsižvelgta.</p> <p>Nagrinėjamu atveju kreipimasis į Konstitucinį Teismą yra tikslingas, o iškilusios abejonės dėl minėtų įstatymų nuostatų atitikties Konstitucijai – pagrįstos.</p> <p>Kaip pažymima Projekte, konstituciškai reikšmingo tikslo, šiuo atveju, kaip nurodo Krašto apsaugos ministerija, – pritraukti piliečius savanoriškai atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą tam, kad būtų pasirengta vykdyti konstitucinę pareigą – valstybės gynybą, įstatymų leidėjas negali siekti tokiais priemonėmis, kurios sudarytų prielaidas diskriminuoti tam tikrą asmenų grupę (nagrinėjamu atveju – neįgaliuosius ir asmenis, kurių sveikatos būklė neleidžia atlikti privalomosios pradinės karo tarnybos, baigti bazinių karinių mokymų ar atlikti alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos).</p> <p>Be to, nurodytos įstatymų nuostatos yra taikomos priimant į bet kokiais pareigas valstybės tarnyboje ar siekiant užimti bet kokios įstaigos vadovo pareigas, neatsižvelgiant į aplinkybę, jog valstybės tarnybos sfera yra labai plati, o pareigos valstybės tarnyboje gali būti nesusijusios su atitinkamais įgūdžiais, kuriuos asmuo įgyja tik privalomosios pradinės karo tarnybos, bazinių karinių mokymų ar alternatyviosios krašto apsaugos tarnybos metu, ar reikalavimu būti tokios sveikatos būklės, kuri leistų atlikti privalomąją pradinę karo tarnybą.</p>

		<p>baigti bazinius karinius mokymus ar atlikti alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą. Taip pat neįvertinama tai, kad faktas, jog asmenys negali atlikti ar nėra atlikę privalomosios pradinės karo tarnybos, baigę bazinių karinių mokymų ar atlikę alternatyviąją krašto apsaugos tarnybą, savaime nereiškia, kad šie asmenys neturi (negali įgyti) būtinų įgūdžių ar negali atlikti darbo, kurį privalo atlikti eidami atitinkamas pareigas valstybės tarnyboje ar vadovaudami įstaigai. Taigi Projektu, be kita ko, keliamas minėtų įstatymų nuostatų atitikties konstituciniam proporcingumo principui klausimas.</p> <p>Taip pat atkreiptinas dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublika yra prisiėmusi tarptautinius įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų Neįgaliųjų teisių konvenciją, kurios tikslas – skatinti, apsaugoti ir užtikrinti visų neįgaliųjų visapusišką ir lygiateisį naudojimąsi visomis žmogaus teisėmis ir pagrindinėmis laisvėmis, taip pat skatinti pagarbą šių asmenų prigimtiniam orumui. Šių tarptautinių įsipareigojimų įgyvendinimo kontekste ypatingai svarbu išsklaidyti bet kokias abejones dėl Lietuvos Respublikos teisės aktų suderinamumo su neįgaliųjų teisių ir pagrindinių laisvių apsauga ir pagarba joms.</p>
--	--	--

Tėisingumo ministrė

Milda Vainiutė

2017 06 19